

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové a soudců Zdeňka Kühna a Miloslava Výborného v právní věci žalobce: **M. W.**, zast. Mgr. Jiřím Kubalou, advokátem se sídlem Josefa Václava Sládka 35, Frýdek - Místek, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2012, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 3. 2014, č. j. 43 Ad 22/2012 – 39,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jiřímu Kubalovi, advokátu, **se nepřiznává** odměna za zastupování.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Rozhodnutím ze dne 3. 8. 2011, čj. X, žalovaná na základě pověření ministra práce a sociálních věcí podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění platném pro projednávanou věc, a podle ustanovení § 29 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění platném pro projednávanou věc, s přihlédnutím k čl. 52 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 883/2004, přiznala žalobci (dále jen „stěžovateli“) od 1. 1. 2011 dílčný český starobní důchod ve výši 8039

Kč měsíčně. Rozhodnutím ze dne 22. 3. 2012 změnila žalovaná k námitkám stěžovatele přiznanou částku důchodu na 8102 Kč měsíčně.

[2] Stěžovatel podal proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2012 žalobu, ve které se pro účely stanovení starobního důchodu domáhal započtení odpracovaných dnů v I.AA pracovní kategorii za dobu, po kterou byl ve výkonu trestu odnětí svobody. Zohlednění požadované odpracované doby by mělo vliv jednak na snížení hranice odchodu do starobního důchodu na 55 let a jednak by stěžovateli vznikl nárok na tzv. hornický důchod.

[3] Krajský soud s odkazem na ustanovení § 5 odst. 3 písm. c) nařízení vlády č. 117/1988 Sb. žalobu jako nedůvodnou zamítl. Podle citovaného ustanovení nelze jako dobu zaměstnání I. (II.) pracovní kategorie započítat zejména doby výkonu trestu odnětí svobody, a to ani pokud odsouzený vykonává práce, které se jinak zařazují do I. (II.) pracovní kategorie.

[4] Krajský soud ustanovil žalobci pro řízení zástupce z řad advokátů, Mgr. Jiřího Kubalu; výrokem III. napadeného rozsudku krajský soud určil odměnu advokáta částkou 6882 Kč.

II. Kasační stížnost

[5] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Namítal, že krajskému soudu navrhoval, aby *podal u Ústavního soudu návrh na zrušení ustanovení zákona, kterým bylo odůvodněno napadené správní rozhodnutí, protože je v rozporu s ústavním pořádkem a aby bylo řízení podle § 109 odst. 1 písm. c)* [stěžovatel má zřejmě na mysli ustanovení občanského soudního řádu – pozn. NSS] *s ohledem na tuto skutečnost přerušeno*. Soud se s návrhem stěžovatele nevypořádal, čímž učinil rozsudek nepřezkoumatelným.

[7] Stěžovatel dále namítl nezákonnost výroku III. napadeného rozsudku, kterým byla určena odměna ustanoveného advokáta. Dle názoru stěžovatele došlo ke špatnému výpočtu odměny, jelikož úkony měly být správně přiznány dle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif. Stěžovatel v této souvislosti uvedl výčet úkonů; na odměně ustanoveného advokáta měla být dle jeho názoru přiznána částka 22 336, 60 Kč.

[8] Na základě shora uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[9] Kasační stížnost je podle §§ 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní namítány důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s., tj. nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75,

pokračování

publikovaný pod č. 133/2004 Sb. NSS, všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz) založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.

[11] Stěžovatel krajskému soudu vytýkal, že se nevypořádal s jeho návrhem na zrušení zákona, kterým bylo odůvodněno napadené správní rozhodnutí, a nezdůvodnil, proč věc nepředložil Ústavnímu soudu.

[12] Nejvyšší správní soud na základě obsahu spisu krajského soudu konstatuje, že podaná žaloba tvrzený návrh na předložení věci Ústavnímu soudu neobsahuje. Pouze v protokolu z jednání před krajským soudem je v rámci závěrečného návrhu právního zástupce zaznamenána poznámka, že je stěžovatel přesvědčen o rozporu napadeného rozhodnutí s ústavním pořádkem, zejména v části, ve které se opírá o ustanovení § 5 odst. 3 písm. c) nařízení vlády č. 117/1988 Sb. Doplnil, že je nespravedlivé, aby doba, kdy byl stěžovatel v rámci výkonu trestu odnětí svobody zaměstnán a pracoval v hlubinných dolech, hodnocena jako nepreferovaná kategorie. Nejvyšší správní soud uvádí, že takto formulovanou, zcela obecnou námitku nelze považovat za návrh na předložení věci Ústavnímu soudu. Tvrzení stěžovatele, podle něhož navrhoval přerušení řízení dle ustanovení § 109 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu, nemá oporu v obsahu spisu. Nejvyšší správní soud nad rámec upozorňuje, že zmíněné ustanovení, dle kterého měl dle stěžovatele postupovat krajský soud, je ustanovením procesního předpisu pro civilní soudy; soudy ve správním soudnictví postupují dle soudního řádu správního, v případě přerušení řízení pro účely předložení věci Ústavnímu soudu by se konkrétně jednalo o aplikaci ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[13] Dále je třeba připomenout, že stěžovatel před krajským soudem poukazoval na nespravedlnost a protiústavnost aplikace ustanovení nařízení vlády č. 117/1988 Sb. Ve smyslu čl. 95 odst. 2 Ústavy jsou však soudy oprávněny Ústavnímu soudu předložit výlučně návrh na zrušení zákona, nikoli podzákonného předpisu. Ústavní soud již ve svém nálezu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 28/95, uvedl, že „[v] ustanovení § 64 odst. 2 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, je taxativně uveden výčet orgánů, které jsou oprávněny podat návrh na zrušení jiného právního předpisu nebo jeho jednotlivých ustanovení podle článku 87 odst. 1 písm. b) Ústavy. Soud mezi těmito orgány není uveden.“ I v případě, kdy by stěžovatel skutečně krajskému soudu navrhoval předložení věci Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení předmětného ustanovení nařízení vlády, neměl by krajský soud k takovému postupu pravomoc. Považuje-li obecný soud jiný právní předpis za rozporný se zákonem, potom jej v dané věci nepoužije.

[14] S ohledem na skutečnost, že stěžovatel v kasační stížnosti blíže nekonkretizoval, který zákon měl podle svého tvrzení navrhovat krajskému soudu k předložení Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení a tato informace nevyplývá ani ze spisu krajského soudu, shledal Nejvyšší správní soud námitku stěžovatele zcela nedůvodnou.

[15] Nejvyšší správní soud dále s ohledem na závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 1. 6. 2010, čj. 7 Afs 1/2007-64, konstatuje přípustnost námitky stěžovatele směřující do výroku o nákladech řízení, neboť stěžovatel napadá i výrok soudu ve věci samé.

[16] Stěžovatel namítal, že úkony měly být při výpočtu odměny správně přiznány podle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, tedy ve výši 3100 Kč.

[17] Odměna ustanoveného zástupce se určuje dle sazeb mimosmluvní odměny stanovených v ustanovení § 7 advokátního tarifu, které se odvíjí od tarifní hodnoty za jeden úkon právní služby. Ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, jehož aplikace se domáhá stěžovatel, stanovuje tarifní hodnotu částkou ve výši 50 000 Kč ve věcech „žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, s výjimkou věcí podle odstavce 2, a dále ve věcech projednávaných podle části páté občanského soudního řádu“. Výjimku stanovenou v odstavci 2 citovaného ustanovení představují věci „péče soudu o nezletilé, osvojení, podpůrných opatření, svéprávnosti, nezvěstnosti a smrti, přivolení k zásahu do integrity, přípustnosti převzetí nebo držení ve zdravotním ústavu, ve věcech opatrovnických a ve věcech nároků fyzických osob v oblasti sociálního zabezpečení, důchodového, nemocenského a všeobecného zdravotního pojištění“ [zvýraznění doplněno soudem]. V těchto věcech se považuje za tarifní hodnotu částka 5000 Kč.

[18] Předmětem sporu v projednávané věci byly podmínky nároku na starobní důchod a stanovení jeho výše, jednoznačně se tedy jedná o věc spadající do oblasti nároků fyzických osob na důchodové pojištění ve smyslu ustanovení § 9 odst. 2 advokátního tarifu. Sazba mimosmluvní odměny je v takovém případě v souladu s ustanovením § 7 bodem 3. stanovena ve výši 1000 Kč. Nejvyšší správní soud současně ověřil, že stěžovatelem uplatňované úkony (příprava a převzetí věci, porada s klientem, účast na jednání před soudem) představují standardní úkony právní služby typově podřaditelné pod ustanovení § 11 odst. 1 advokátního tarifu, které se běžně poji se zastupováním ve věcech spadajících pod ustanovení § 9 odst. 2 advokátního tarifu.

[19] Krajský soud tedy nepochybil, jestliže odměnu za úkony právní služby ustanovenému zástupci určil dle ustanovení § 9 odst. 2 advokátního tarifu. Náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas nejsou pojmově úkony právní služby a krajský soud pro stanovení jejich výše správně aplikoval ustanovení § 13 a § 14 advokátního tarifu. Kasační námitka je proto nedůvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Stěžovatelem uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 4 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

[21] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly, Nejvyšší správní soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[22] Usnesením krajského soudu byl žalobci ustanoven zástupcem pro řízení advokát Mgr. Jiří Kubala. Zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti (srov. ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s.). V takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát (§ 120 a § 35 odst. 8 věta první s. ř. s.). Nejvyšší správní soud však v nyní projednávané věci ustanovenému zástupci odměnu za zastupování nepřiznal, neboť advokát nedostal své povinnosti řádně hájit zájmy stěžovatele. Kasační námitka směřující do výroku ve věci samé je na samé hranici projednatelnosti a vlastního merita sporu se týká jen velmi okrajově. Námitku směřující do výše odměny ustanoveného zástupce nelze přičítat obhajobě zájmů stěžovatele, neboť ani případný procesní úspěch ve věci by nemohl kladně ovlivnit jeho postavení ve sporu. Za této situace Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přiznání odměny ustanovenému advokátovi.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. května 2015

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu